

FIRFOTMODELLEN

Kartleggingsverktøy til hjelp i daglig arbeid og samarbeid når vi er bekymret for barnets helse og utvikling

Fylles ut sammen med foresatte

Aktuelle samarbeidspartnere:

familien • helsestasjon/skolehelsetjenesten • fastlegen
barnehagen • skolen • PPT • barneverntjenesten • NAV
• rus/ psykiatrisk tjenesten
• fysio-ergoterapitjenester • fritid • SFO

Barnets navn: Klikk her for å skrive inn tekst. **Fødselsdato:** Klikk her for å skrive inn tekst.

Adresse: Klikk her for å skrive inn tekst.

Hvem bor barnet sammen med: Klikk her for å skrive inn tekst.

Foresattes navn: Klikk her for å skrive inn tekst.

Adresse: Klikk her for å skrive inn tekst.

Skole/barnehage: Klikk her for å skrive inn tekst.

Nasjonalitet/Språk: Klikk her for å skrive inn tekst. **Tolk:** Klikk her for å skrive inn tekst.

Modellen er utviklet av Hilchen Sommerschild. Dette kartleggingsverktøyet ble utarbeidet av Ida Garløv i samarbeid med Sandnes kommune og med økonomisk støtte fra Regionsenteret for barn og unges psykiske

helse, Helse Vest. Skjemaet er revidert i 2013 av Sandnes kommune.

1. fot: S for SYMPTOMER/VANSKER

Symptomer er de tegnene som i utgangspunktet gjør at vi er bekymret:

Atferdsvansker, følelsesmessige vansker, kroppslige vansker, forsinket utvikling.

Hvilke symptom?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Start, varighet, vedvarende eller skiftende?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Konsekvenser i dagliglivet?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Viser symptomene seg på en eller flere "arenaer" -skole/barnehage, hjemme, fritid?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Hva gir barnet uttrykk for mht symptomene / vanskene?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Faktorer som opprettholder/forsterker /demper symptomene /vanskene)

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Tidligere symptomer

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Konklusjon

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

2. fot: U for UTVIKLING

Vurderes utviklingen som normal/aldersadekvat eller er der bekymring for utviklingen?

Høyde/vekt

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Sykdom/funksjonshemminger

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Mat/måltidsrutiner

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Døgnrytme

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Trivsel

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Syn og hørsel

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Motorikk/fysisk aktivitet

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Språk

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Selvstendighet

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Sosial kompetanse

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Empati

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Evne til å håndtere egne og andres følelser

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Lek

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Kognitive ferdigheter som hukommelse, oppfattelse, oppmerksomhet, konsentrasjon, problemløsningsevne, skoleprestasjoner

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Tidligere forsinkelser

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Er utviklingen aldersadekvat? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Er utviklingen forsinket på ett område? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Er utviklingen forsinket på flere områder? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Er utviklingen forsinket på alle områder eller de fleste? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Ha særlig fokus på barnets sosiale kompetanse. Er den sosiale utviklingen så forsinket at det i seg selv tilsier alvorlig bekymring? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Har barnet/ den unge gode kunnskaper eller evner som kan være til hjelp og beskyttelse? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Konklusjon

NB :Beskrivelse av bekymringer knyttet til barnets utvikling vurderes opp mot **beskyttelsesfaktorer/ressurser** som kan dempe risiko for (videre)utvikling av problematikk / beskytte barnet:

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

3. fot: P for PERSONLIGE EGENSKAPER

Egenskaper ved barnet som kontaktevne, selvbilde, håndtering av følelser og problemløsningsevne som vekker bekymring eller som kan være beskyttende

Kontaktevne

Kontaktevne er evne til å **inngå nære og forpliktende relasjoner** til andre mennesker over tid.

Relasjon til andre barn eller unge; Bestevenn, stabile vennskap, venner på samme alder

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Relasjon til foreldre og andre voksne i barnets miljø. Involverer barnet voksne i problemløsingen?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Temperamentstil

Beskriv barnets temperament; langsom å varme opp, lett temperament og vanskelig temperament

Begrep som kan være nyttige i beskrivelse av temperament: følsomhet, intensitet i reaksjoner og varighet, aktivitetsnivå, omstillingsevne, tålmodighet, humør, avledbar, responstid

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Selvbilde og selvtillit

Gir barnet/ den unge, direkte eller indirekte uttrykk for at selvbildet er negativt ? Opplever barnet mestring?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Barnets selvrappoterering

Hva gir barnet selv uttrykk for ang. ”hvordan det har det, well-being”, trivsel- hjemme, skole, fritid

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Problemløsningsevne

Evne til å uttrykke sorg og gleder/bearbeide opplevelser i lek eller samtale med andre [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Lek [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Favorittlek? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Omsetter barnet sitt indre i lek? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Rollelek/ fantasilek ? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Redskap for å uttrykke eller bearbeide tanker og følelser? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Stereotyp eller variert lek/ evt fiksert til ett tema? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Holder barnet fokus / konsentrasjon i samtale / lek? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Er samtale med jevnaldrende eller voksne et redskap for at barnet kan bearbeide aktuelle tema og konflikter? [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Konklusjon

Beskrivelse av **bekymringer** knyttet til barnets personlighet vurderes opp mot **beskyttelsesfaktorer/ressurser** som kan dempe risiko for (videre)utvikling av problematikk / beskytte barnet

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

4. fot: O for OPPVEKSTMILJØ

Forhold ved omgivelsene som vekker bekymring eller kan virke beskyttende

Hjemmet / familien

Særlige forhold v familien

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Barnets/ den unges rolle i familien

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Vanskelige livshendelser som samlivsbrudd, tap, flyttinger, sorg eller sykdom

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Sosiale forhold- økonomi, bolig

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Foreldreomsorg- utviklingsfremmende omsorg? Viser varme følelser og setter grenser

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Konfliktnivå

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Kulturell bakgrunn [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Nettverk rundt familien og barnet / andre viktige voksne

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Barnehagen/skolen

Barnets relasjon/samarbeid med skole/barnehage og evt andre hjelpere

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Foreldrenes relasjon/samarbeid med skole/barnehage og evt andre hjelpere

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Bekymring for at barnet/ den unge mobbes?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Plager andre?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Fritid

Omgang med jevnaldrende

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Fritidsaktiviteter, hobbyer, faste aktiviteter

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Konklusjon

Beskrivelse av bekymringer knyttet til barnets oppvekstmiljø vurderes opp mot **beskyttelsesfaktorer/ressurser** som kan dempe risiko for (videre)utvikling av problematikk / beskytte barnet

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Oppsummering/konklusjon

Oppsummering og vurdering av bekymringer knyttet til barnets **totale situasjon** og hjelpebehov.

Beskyttelsesfaktorer/ressurser som kan dempe risiko for (videre)utvikling av problematikk ?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Hva er dere mest bekymret for i forhold til dette barnet / denne ungdommen?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Andre bekymringer?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Beskyttelsesfaktorer/ressurser?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Når en ser vanskene opp mot beskyttelsesfaktorene, hva skal følges opp med tiltak?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Hva utløser/vedlikeholder positiv utvikling: ”at ting fungerer”

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Tiltak

Hva er prøvd av tiltak for ifh til disse vansken/e?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Hvilke tiltak nå?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Effekt av tiltak?

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Er det utarbeidet IOP, tiltaksplan eller individuell plan?Klikk her for å skrive inn tekst. ansvarlig:Klikk

Revidert 2013

her for å skrive inn tekst.

Er det organisert ansvarsgruppe?Klikk her for å skrive inn tekst. **koordinator**Klikk her for å skrive inn tekst.

Når?Klikk her for å skrive inn tekst.

Er det henvist til andre hjelpeinstanser? Hvilke?Klikk her for å skrive inn tekst.

Bør videre **undersøkelse** iverksettes? Hva skal undersøkes, av hvem? Klikk her for å skrive inn tekst.

Effekt av pågående tiltak: Klikk her for å skrive inn tekst.

Hvem har ansvar for at arbeidet koordineres videre?

Klikk her for å skrive inn tekst.

Informert samtykke til samarbeid om barnets vansker mellom (nevne de ulike instansene):

Klikk her for å skrive inn tekst.

Forsattes underskrift

Disse har medvirket i utfylling av firfotingen;

Navn

Instans

1. Klikk her for å skrive inn tekst. Klikk her for å skrive inn tekst.
2. Klikk her for å skrive inn tekst. Klikk her for å skrive inn tekst.
3. Klikk her for å skrive inn tekst. Klikk her for å skrive inn tekst.
4. Klikk her for å skrive inn tekst. Klikk her for å skrive inn tekst.
5. Klikk her for å skrive inn tekst. Klikk her for å skrive inn tekst.

Dato: Klikk her for å skrive inn tekst.

UNNTATT OFFENTLIGHET (når utfylt)

Råd ved bruk av firfotmodellen

- Bruk heftene i litteraturlisten nedenfor aktivt
- Gå igjennom hele modellen, fot for fot
- Beskriv problemer / symptomer og ressurser / beskyttelse. [Benytt gjerne liste over risiko/bekyttelsesfaktorer](#)
- Ikke tenk (for mye) på hva som kan være årsaken til vanskene, prøv å *beskrive*
- Prøv å konkludere til sist (fyll ut oppsummeringsarket bakerst)
- Utfylt skjema oppbevares forsvarlig i henhold til gjeldende regelverk for instansene

Nærmere veiledning for utfylling, [se veileder](#)

Litteratur

Borgen, T. & Garløv, I. (2003). *En annen smerte. Psykiske vansker og psykiske lidelser hos barn og unge*. Stavanger: Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning.

Drugli, M.B. (2011). *Liten i barnehagen*. Oslo: Cappelen Damm.
May Brit Drugli: Liten i barnehagen, Cappelen Damm 2011

Garløv, I. (2004). *Psykiske lidelser og psykiske vansker hos barn og ungdom*
Et informasjonshefte for fastleger og andre i kommunehelsetjenesten. Stavanger: Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning.

Kvello, Øyvind. (2010). *Barn i Risiko*. Oslo: Gyldendal.

Gjærum, B. & Sommerschild, H. (1998). *Mestring som mulighet i møte med barn, ungdom og foreldre*. Oslo: Tano.

Grøholt, B., Sommerschild, H & Garløv, I. (2001). *Lærebok i barnepsykiatri*. Oslo: Tano.

Moe, V., Skinning, K. & Hansen, M.B. (2010). *Håndbok i sped- og småbarns psykiske helse*. Oslo: Gyldendal 2010.

Snoek, J. E. (2002). *Ungdomspsykiatri*. Oslo: Universitetsforlaget.

Sosial- og helsedirektoratet. (2007). *Psykisk helsearbeid for barn og unge i kommune* Oslo: Direktoratet.

Se særlig pkt 3.2 om risiko- og beskyttelsesfaktorer

Link http://www.regjeringen.no/Upload/HOD/IS-1405_14898a.pdf